

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 21. 3. 2012
SWD(2012) 58 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o prístupe tovaru a služieb tretích krajín na vnútorný trh verejného obstarávania Únie
a o postupoch podporujúcich rokovania o prístupe tovaru a služieb Únie na trhy
verejného obstarávania tretích krajín**

{COM(2012) 124 final}
{SWD(2012) 57 final}

Vyhlasenie o odmietnutí zodpovednosti: Toto zhrnutie je záväzné iba pre útvary Komisie, ktoré sa podieľajú na jeho príprave, a nepredurčuje konečnú podobu akéhokoľvek rozhodnutia prijatého Komisiou.

Súvislosti

Pri verejnom obstarávaní ide o otázku, ako orgány verejnej správy mňajú pri rozhodnutiach o verejných nákupoch a investičných rozhodnutiach peniaze daňovníkov. Verejné obstarávanie je považované za rozhodujúcu hybnú silu verejných politík. Z ekonomického hľadiska má verejné obstarávanie vplyv na podstatný podiel svetových obchodných tokov. Nákupy tovarov a služieb vykonávané orgánmi verejnej správy predstavujú zhruba 17 % HDP Európskej únie. Verejné obstarávanie má vplyv najmenej na 22 hlavných trhov tovarov a služieb, na ktorých sú zákazníci výlučne alebo väčšinou verejnými nákupcami, alebo pri ktorých sú orgány verejnej správy veľkými klientmi. Celkovo obrat firiem činných na týchto trhoch obstarávania môže presiahnuť 25 % HDP EÚ a predstavovať približne 31 miliónov pracovných miest.

EÚ pri svojich rokovaníach s tretími krajinami obhajovala ambiciózne otvorenie medzinárodných trhov verejného obstarávania. Spoločnosti z EÚ sa však v tejto súvislosti musia zaoberať riešením nerovnakých súťažných podmienok, pretože mnohí obchodní partneri sa zdráhajú viac otvoriť svoje trhy obstarávania verejnej súťaži a toto váhanie výrazne obmedzuje ich obchodné príležitosti.

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Pri vypracovaní tejto správy o posúdení vplyvu sa prihliadalo na názory vyjadrené početnými zainteresovanými stranami vrátane členských štátov, občianskej spoločnosti, priemyslu a mimovládnych organizácií. Komisia zhromažďovala tieto názory pomocou zorganizovanej internetovej konzultácie, verejného vypočutia a ďalších konzultačných mechanizmov. Účastníci internetovej konzultácie iniciatívu Európskej komisie vo všeobecnej rovine privítali a zhodli sa na opise problémov, s ktorými sa stretávajú, ale mali rozdielne názory na varianty, ktoré sú na výber. Zdá sa, že prevažná väčšina zainteresovaných strán podporuje legislatívnu iniciatívu, zatiaľ čo významná menšina uprednostňuje variant „bez zmeny“. Názory na to, akú podobu by legislatívny variant mal mať, sú takisto rozdielne. Hoci legislatívny variant, pri ktorom sa využíva koncepcia A¹, má širokú podporu, existuje značný počet respondentov uprednostňujúcich alternatívnu koncepciu, ktorá nie je ani A ani B². Treba poznamenať, že hoci koncepcia B je najmenej uprednostňovaným legislatívnym variantom, získala si podporu značného počtu respondentov.

¹ Koncepcia A: Obstarávatelia EÚ by museli v zásade vylúčiť tovary, služby i spoločnosti tretej krajiny nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov EÚ.

² Koncepcia B: S podmienkou oznámenia Komisii by obstarávatelia z EÚ mali možnosť rozhodnúť o vylúčení tovarov, služieb a spoločností tretej krajiny nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov EÚ. Komisii by okrem toho bol zverený špecifický nástroj na vyšetrenie situácie týkajúcej sa prístupu tovarov, služieb a spoločností z EÚ na trh a na uloženie reštriktívnych opatrení na tovary a služby, ktoré majú pôvod v tretích krajinách, keď tovary, služby a podniky z EÚ nemajú v týchto krajinách dostatočný prístup na trh verejného obstarávania.

1. VYMEDZENIE PROBLÉMU

1.1. Obmedzená otvorenosť trhov verejného obstarávania na celom svete

Verejné obstarávanie nie je zahrnuté do dohôd GATT a GATS, ktorými sa riadi svetový obchod s tovarmi a službami. Priemyselne vyspelé krajiny, medzi nimi EÚ a 14 ďalších krajín (vrátane USA, Japonska, Kanady a Kórey), sa stali zmluvnými stranami Dohody o vládnom obstarávaní (GPA - *Agreement on Government Procurement*) v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO). Zmluvné strany GPA sa zaviazali, že vzájomne otvoria svoje trhy pre určité druhy nákupov uskutočňovaných niektorými verejnými subjektmi, keď sa prevýšia stanovené hodnoty. EÚ a ďalšie krajiny, ako sú Kórea alebo Čile, sa takisto zaviazali otvoriť svoje trhy verejného obstarávania prostredníctvom dohôd o voľnom obchode mimo WTO.

Celosvetové otvorenie verejného obstarávania sa EÚ priamo dotýka, ale v skutočnosti len 25 % zo sporných trhov verejného obstarávania bolo medzinárodne zmluvne dohodnutých buď v GPA alebo dohodách o voľnom obchode. Hoci sa vládnym obstarávaním/dohodami o voľnom obchode zabezpečuje len 5 miliárd EUR z hodnoty vývozu EÚ (0,4 % celkového vývozu EÚ), otvorenie verejného obstarávania má vplyv na približne ďalších 5 miliárd EUR na trhoch verejného obstarávania, ktoré nepodliehajú dohodám, a ktoré spolu majú vplyv na medzinárodný obchod v priemyselných odvetviach činných na 22 vybratých trhoch, ktorých obrat dosahuje 25 % HDP EÚ a poskytuje približne 31 miliónov pracovných miest. Celkovo viac než 50 % sporných trhov verejného obstarávania je zavretých vinou protekcionistických opatrení, ako sú napríklad mechanizmy cenových zvýhodňovaní alebo predpísaný miestny podiel. Okrem toho približne 25 % je *de facto* otvorených, ale môžu sa v ktoromkoľvek okamihu zavrieť. Spoločnostiam EÚ tak zostáva nevyužitý objem vývozu v sume približne 12 miliárd EUR. Navyše EÚ doteraz nemá dohodu o verejnom obstarávaní s krajinami, ako je Čína alebo India, hoci v súčasnosti rokuje o záväzkoch týkajúcich sa prístupu na trh s oboma krajinami.

Otvoreniu trhov verejného obstarávania zabránili silné národné agendy, ktoré v priemyselne vyspelých ekonomikách súvisia s domácimi tlakmi, a v rozvíjajúcich sa ekonomikách s potrebou dostať sa vyššie na technologickom rebríčku.

1.2. Európska únia má nedostatočné vyjednávacie nástroje na podporu globalizácie verejného obstarávania

EÚ prijala v porovnaní s inými zmluvnými stranami GPA rozsiahle záväzky na svojom trhu verejného obstarávania. Strategické hospodárske záujmy niekoľkých zmluvných strán GPA sú preto vzhľadom na súčasnú situáciu uspokojené. Keďže pritom GPA nie je predmetom multilaterálnych obchodných rokovaní, prístup na trh verejného obstarávania možno vyjednať v rokovaniach prostredníctvom poskytnutia prístupu na vlastný trh verejného obstarávania (a nie napríklad prostredníctvom nižších sadzieb). Takisto skutočnosť, že niekoľko pozorne sledovaných zákaziek bolo zadaných vo verejných obstarávaníach nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov, vyvoláva dojem, že trh verejného obstarávania v EÚ je otvorený dokonca nad rámec medzinárodne dohodnutých záväzkov.

1.3. Niektoré členské štáty prijali vnútroštátne opatrenia s cieľom regulovať prístup na svoj trh verejného obstarávania

V tejto súvislosti niektoré členské štáty prijali opatrenia na reguláciu prístupu na svoj trh verejného obstarávania. Ďalšie neformálne informovali Komisiu o svojom úmysle zaviesť opatrenia. Keďže regulovanie prístupu na trh verejného obstarávania v EÚ pre dodávateľov z tretích krajín jednoznačne patrí v prípade spoločnej obchodnej politiky do pôsobnosti

výlučnej právomoci EÚ, členské štáty nemajú právo prijímať z vlastnej iniciatívy zákony v tejto oblasti.

V praxi sa ukazuje, že vinou chýbajúcich usmernení EÚ alebo právnych predpisov EÚ o prístupe zahraničných uchádzačov na trh verejného obstarávania EÚ sú verejní obstarávatelia v EÚ v rozpakoch, keď sa snažia pochopiť rozsah pôsobnosti medzinárodných záväzkov EÚ v oblasti verejného obstarávania. 28 % zo všetkých oznámení o výsledku verejného obstarávania obsahuje chybné posúdenie rozsahu GPA, čím vysiela zahraničným uchádzačom nesprávne signály.

1.4. Všeobecné problémy

Celkovo zostáva väčšina trhov verejného obstarávania v tretích krajinách pre podniky EÚ zavretá. Spoločnostiam EÚ sa znemožňuje prístup k potenciálnemu vývozu v sume približne 12 miliárd EUR. Ak by tretie krajiny boli ochotné akceptovať stiahnutie protekcionistických opatrení len v tých odvetviach, v ktorých samy majú strategické ofenzívne záujmy, mohla by sa Európskej únii otvoriť cesta k vývozu v objeme až 4 miliardy EUR. To má vplyv na schopnosť podnikov EÚ dosiahnuť úspory z rozsahu. Okrem toho spoločnosti EÚ dodávajúce tovary a služby na 25 % trhoch verejného obstarávania, ktoré sú *de facto* otvorené, môžu kedykoľvek postihnúť protekcionistické opatrenia.

Súčasná protekcionistická politika môže spôsobiť narušenie investičných rozhodnutí podnikov a takisto by mohli viesť k umelému presúvaniu pracovných miest mimo EÚ. To isté by sa mohlo povedať o transferoch technológií, ktoré sa uskutočňujú skôr z dôvodov priemyselnej politiky (napr. čínska politika podpory „domácich inovácií“) než na čisto komerčnom základe. Zo strednodobého hľadiska sa problémy týkajúce sa prístupu môžu dokonca rozšíriť na odvetvia, v ktorých EÚ dokáže na základe konkurenčnej výhody obchádzať existujúce prekážky (napr. vo farmaceutickom odvetví).

Spoločnosti, tovary a služby Európskej únie nemajú rovnaké súťažné podmienky. Z odvetvového hľadiska dostali čínske stavebné spoločnosti a japonské železnice príležitosť predávať verejným obstarávateľom z Európskej únie, pričom predaj opačným smerom je nemožný. V niekoľkých prípadoch sú štátom podporované spoločnosti (napr. z Ruska a Číny) schopné predložiť ponuky s neobvykle nízkou cenou.

1.5. Analýza subsidiarity

Otázka subsidiarity v súvislosti s touto iniciatívou nevzniká, pretože pravidlá a rokovania o prístupe na trh verejného obstarávania EÚ patria do rozsahu pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky, ktorá je podľa článku 207 ZFEÚ vo výlučnej právomoci EÚ. Preto akékoľvek opatrenie, ktorým sa stanovuje rámec pre vykonávanie medzinárodnej dohody o obchode, sa musí prijať na úrovni EÚ. .

2. CIELE

Spravodlivá hospodárska súťaž a prístup k trhom verejného obstarávania sú najmä v súvislosti so súčasnou hospodárskou krízou rozhodujúcimi nástrojmi potrebnými pre hospodársky rast a vytváranie pracovných miest. V týchto súvislostiach by predkladaná legislatívna iniciatíva mohla viesť k ďalšiemu otvoreniu trhov verejného obstarávania v tretích krajinách s cieľom zlepšiť obchodné príležitosti pre podniky EÚ.

Pritom sa predpokladá, že táto iniciatíva pomôže: zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov EÚ, a to tak v EÚ, ako aj v medzinárodnom meradle, zintenzívniť internacionalizáciu malých a stredných podnikov v globalizovanej ekonomike, a zvýšiť zamestnanosť a podporiť zavádzanie inovácií v EÚ. Tieto všeobecné ciele sa preniesli do konkrétnych a operatívnych

cieľov v posúdení vplyvov. Konkrétne ciele zahŕňajú: posilnenie vývozu tovaru a služieb EÚ na trhoch verejného obstarávania mimo EÚ, zlepšenie pozície EÚ pri medzinárodných vyjednávaniach o verejnom obstarávaní, zvýšenie právnej istoty v súvislosti s prístupom tretích krajín na trh verejného obstarávania v EÚ a zaistenie dodržiavania záväzkov týkajúcich sa verejného obstarávania, ktoré boli ako súčasť medzinárodných dohôd dané Európskej únii.

3. VARIANTY POLITIKY

3.1. Základný scenár: „Bez zmeny“ (variant 1)

Základný scenár ukazuje, ako sa problémy opísané vo vymedzení problému budú pravdepodobne vyvíjať bez akýchkoľvek ďalších opatrení EÚ. Podľa tohto scenára by EÚ neprijala žiadne nové opatrenie; súčasný právny rámec EÚ a zodpovedajúce postupy by zostali v platnosti a EÚ by pokračovala vo vyjednávaní o lepšom prístupe na trh (pristúpenie Číny ku GPA, dohoda o voľnom obchode s Indiou a Japonskom, bilaterálne otvorenie trhov verejného obstarávania s USA) a ďalej by sa vo veľkej miere spoliehala na súčasné záväzky týkajúce sa otvorenia trhu zabezpečené v GPA alebo v dohodách o voľnom obchode, spolu s tými, ktoré by mohli byť zabezpečené v budúcnosti. V skutočnosti však existuje veľká miera neistoty v súvislosti s pravdepodobným rozsahom a rýchlosťou pokroku v súčasných rokovaníach o prístupe na trh v rámci GPA, ako aj o výsledku prebiehajúcich bilaterálnych rokovaní.

3.2. Nelegislatívny variant (variant 2):

3.2.1. Právne nezáväzná nástroje a urovnávanie sporov/mechanizmus konania o porušení predpisov (variant 2A)

Pri tomto variante by Komisia objasnila vo vysvetľujúcich dokumentoch rozsah pôsobnosti medzinárodných záväzkov EÚ a poskytla by usmernenie o presadzovaní existujúcich nástrojov, ako sú napr. články 58 a 59 smernice 2004/17 (obstarávanie subjektmi činnými v odvetví energetiky, vodného hospodárstva a dopravy). Komisia by takisto uvažovala o aktívnejšom využívaní existujúcich nástrojov, ako sú napríklad jej vlastné konania vo veci porušenia predpisov a existujúce mechanizmy WTO/FTA na urovnávanie sporov v prípade, keď obchodní partneri porušia svoje záväzky.

3.2.2. Posilnenie prebiehajúcich vyjednávaní (variant 2B)

Pri tomto variante by Európska únia systematicky vyzývala obchodných partnerov, aby sa pripojili ku GPA, vyžadovala prijať kapitoly o verejnom obstarávaní vo všetkých dohodách o voľnom obchode (a znovu otvoriť rokovania o colnej únii s Tureckom tak, aby sa začlenila kapitola o verejnom obstarávaní), začala nové rokovania a rozšírila kapitoly o verejnom obstarávaní v existujúcich dohodách o voľnom obchode (Čile a Mexiko).

3.3. Legislatívny variant s dohľadom vykonávaným Európskou komisiou (variant 3)

Pri tomto variante by sa vymedzil a reguloval prístup k verejnému obstarávaniu spadajúcemu i nespádajúcemu pod režim medzinárodných záväzkov EÚ a stanovili by sa „pravidlá pôvodu pre verejné obstarávanie“ (PPVO) na určenie pôvodu tovarov a služieb. V súlade s obavami vyjadrenými mimovládnyimi organizáciami by sa takisto umožnil neobmedzený prístup k tovarom a službám z najmenej rozvinutých krajín. V rámci tejto legislatívnej možnosti je možné rozlišovať nad rámec týchto základných prvkov **tri alternatívne koncepcie** opísané vo variantoch 3A, 3B a 3C.

3.3.1. *Koncepcia založená na všeobecnom obmedzení prístupu pri obstarávaní na úrovni EÚ nespádajúcom pod režim medzinárodných záväzkov (variant 3A)*

Podľa prvej koncepcie by obstarávatelia z členských štátov museli v zásade vylúčiť tovary, služby i spoločnosti tretej krajiny nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov EÚ. S cieľom vyhnúť sa prekážkam v obstarávaní tovaru a služieb nedostupných v EÚ a/alebo v núdzových prípadoch a/alebo zo závažných dôvodov všeobecného záujmu by sa touto iniciatívou zaviedli právne **výnimky** z povinnosti vylúčiť z účasti a Komisii by sa poskytla možnosť vydávať dodatočné odchýlky prostredníctvom **zrieknutia sa vynucovania povinnosti**, keď si to vyžadujú osobitné okolnosti.

3.3.2. *Koncepcia založená na jednotlivých rozhodnutiach obstarávateľov z EÚ a mechanizme riadenom Komisiou v prípade obstarávaní nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov (variant 3B)*

3.3.2.1. Na úrovni členských štátov: jednotlivé rozhodnutia obstarávateľov pod dohľadom Európskej komisie (3B1)

V prípade obstarávania nespádajúceho pod režim medzinárodných záväzkov by si obstarávatelia z EÚ mohli vybrať, či vpustia tovary alebo poskytovateľov služieb s pôvodom v tretích krajinách do procesu verejného obstarávania, alebo ho z neho vylúčia. Rozhodnutie o vylúčení zahraničných ponúk by sa vopred muselo oznámiť Komisii (prostredníctvom oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania). Komisia by tak mohla monitorovať situáciu a zaistiť konzistentnosť v celej EÚ.

3.3.2.2. Na úrovni EÚ: mechanizmus riadený Komisiou (3B2)

Na úrovni EÚ by Komisia na základe určenia ťažkostí pri prístupe na trh a/alebo konkrétnych sťažností rozhodla o začatí vyšetrovania týkajúceho sa protekcionistických opatrení a iných obchodných prekážok zavedených v tretích krajinách proti dodávateľom alebo ponukám z EÚ. Komisia by potom mohla (1) vyzvať dotknutých obchodných partnerov na začatie rokovaní o odbúraní existujúcich obchodných prekážok, a/alebo poskytnúť recipročné záväzky týkajúce sa prístupu na trh, aby sa zabezpečil prístup na trh verejného obstarávania druhej strany, a (2) prijať reštriktívne opatrenia proti ponukám s pôvodom v týchto tretích krajinách, ak sa dotknutý obchodný partner odmietne zapojiť do vyjednávaní.

3.3.3. *Variant 3C: variant pre obstarávateľov uznať po oznámení Komisii podniky, tovary a služby nespádajúce pod režim medzinárodných záväzkov EÚ a variant, keď Komisia udelí prístup na trh verejného obstarávania EÚ*

Touto možnosťou by sa obstarávateľom umožnilo, pod podmienkou súhlasu Komisie, uznať podniky, tovary a služby, ktoré nemajú výhody z medzinárodných záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh. Najprv by museli v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania uviesť, že sú pripravení uznať tieto spoločnosti, tovary a služby. Ak dostanú ponuky takýchto tovarov a služieb, museli by to oznámiť Komisii. Komisia by potom v lehote 6 až 8 týždňov prijala rozhodnutie na základe „dôslednej reciprocity“.

3.4. Legislatívna koncepcia bez dohľadu zo strany Európskej komisie (rozšírenie článku 58 na celú oblasť pôsobnosti smerníc)

S cieľom zabrániť zaťažovaniu verejných obstarávateľov povinnosťou oznamovať Komisii by sa ustanovenia článkov 58 a 59 rozšírili na služby, stavebné práce, organizácie, ktoré sa riadia verejným právom, centrálné a miestne orgány. Usmernenie o uplatňovaní týchto článkov by sa poskytlo prostredníctvom vysvetľujúcich dokumentov (ako v prípade variantu 2). Napokon by táto iniciatíva obsahovala tie isté základné prvky ako variant 3.

3.5. Variant 5: „Kupujte európske výrobky“

Na vytvorenie rovnakých súťažných podmienok s hlavnými obchodnými partnermi, ako sú USA alebo Čína, by EÚ mohla vytvoriť systém cenových zvýhodnení s 25 % rozpätím s cieľom odzrkadliť existujúce politiky „Kupujte americké výrobky“ a „Kupujte čínske výrobky“ pri obstarávaní nespádajúcich pod režim medzinárodných záväzkov. Týmto spôsobom by však EÚ implicitne schválila tie druhy mechanizmov cenových zvýhodnení v celom svete, proti ktorým sa neústupne stavia. Tento variant by sa preto od začiatku mal zamietnuť a nebude sa analyzovať.

3.6. Variant 6: náprava nekalých „ponúk s neobvykle nízkou cenou“ (doplnkový variant)

Uvedené varianty by bolo možné doplniť o variant, ktorý by bol zameraný na nápravu problémov vznikajúcich v situácii, keď dodávatelia z určitých tretích krajín ponúkajú (veľmi) nízke ceny, pretože dostávajú subvencie alebo majú prospech z iných nekalých praktík hospodárskej súťaže.

4. POSÚDENIE VPLYVOV

Pri posudzovaní vplyvu každého variantu sa zohľadňuje súbor 9 kritérií vrátane vplyvu na obchodné toky, pozície pri medzinárodných vyjednávaníach s obchodnými partnermi a vplyvu na administratívnu záťaž.

Tieto vplyvy by sa mali merať so zreteľom na možný nárast vývozu v hodnote 4 miliárd EUR (čo predstavuje približne 60 000 pracovných miest), ak 12 najväčších obchodných partnerov mimo EÚ otvorí trhy obstarávania, pri ktorých majú zodpovedajúce ofenzívne záujmy v EÚ. Na určenie efektívnosti každého variantu sa náklady na každý z nich musia porovnať s touto referenčnou hodnotou. Pri oceňovaní nákladov na každý z predpokladaných variantov a jeho prínosov by sa malo prihliadať aj na skutočnosť, že obchodní partneri môžu prijať odvetné opatrenia.

Očakáva sa, že variant 1 (základný scenár) a variant 2B (ďalšie vyjednávaníach) by mohli viesť k dodatočnému objemu vývozu v sume 1 miliardy EUR (12 000 až 18 000 pracovných miest).

Pri využití variantu 2A (právna zrozumiteľnosť a lepšie využívanie existujúcich mechanizmov) vyplynie zo zvýšeného využívania existujúcich obmedzení ustanovených v smernici 2004/17/ES (článok 58.2) pravdepodobne väčšina účinkov v podobe objasnenia pravidiel a právnej čistoty. Usmernením o rozsahu pôsobnosti obstarávaní, na ktoré sa vzťahujú medzinárodné záväzky, a obstarávaní, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné záväzky, sa skutočne zlepšuje úroveň právnej istoty, keď sa ponuky zahraničného tovaru a služieb zamietajú počas výberových konaní. Variant 2A pravdepodobne nebude mať významný vplyv na akékoľvek ďalšie kritéria.

Pri variante 3A (celkové obmedzenie prístupu pre obstarávaníach na úrovni EÚ nespádajúceho pod režim medzinárodných záväzkov) by sa výrazne mala zvýšiť právna istota, pretože pri tomto variante by sa predišlo problémom spôsobeným nesprávnym vykonávaním doložiek o tzv. symetrickej reciprocite. Na veľkej väčšine dotknutých trhov obstarávaníach by sa obmedzenia mohli uplatňovať, ale zrieknutie sa povinnosti by sa možno malo uplatňovať pri obstarávaní palív, farmaceutických výrobkov, lekárskeho vybaveníach a počítačov. Možný vplyv na obchodné toky je ďalekosiahly, pretože pri uplatňovaní tohto variantu by mohlo dôjsť k výpadku v dovoze tovaru a služieb v sume až 4 miliárd EUR. Tento variant by mohol mať rozsiahle odvetné účinky (1 miliarda EUR) a mohla by sa ním významne posilniť

vyjednávací pozícia EÚ. Vplyv na verejné financie a administratívne zaťaženie by zostal veľmi obmedzený.

Pri uplatňovaní variantu 3B [jednotlivé subjekty môžu pod dohľadom Európskej komisie vylúčiť ponuky z tretích krajín (3B1) a Komisiou riadený nástroj na vyšetrenie situácie týkajúcej sa prístupu na trh pre tovary, služby a spoločnosti EÚ v tretích krajinách (3B2)] by sa získala vyššia miera právnej istoty, pretože Komisia by v prípade potenciálnych diskriminačných opatrení mala posledné slovo. Tento variant by sa vzťahoval na všetky príslušné odvetvia hospodárstva. Je reálne, že táto iniciatíva by mohla viesť k otvoreniu trhov pre dodatočný vývoz v hodnote 4 miliárd EUR a vytvoreniu 60 000 pracovných miest. Účinok uplatnenia tohto variantu na vyjednávaciu pozíciu EÚ by bol o niečo lepší než pri uplatnení variantu 3A, pretože bolo možné zamerať sa na ofenzívne záujmy tretích krajín v rámci variantu 3B2. Riziko odvetvy vyplývajúce z tohto variantu by bolo obmedzené, keďže samotné uzavretie trhu obstarávania EÚ by bolo obmedzené a cielené. Vplyv na verejné financie by bol obmedzený, ale administratívne zaťaženie verejných obstarávateľov, podnikov a dokonca Európskej komisie by bolo vzhľadom na 6- až 8-týždňovú lehotu v systéme oznamovania pomerne veľké.

Varianty 3C a 4 by mali podobné účinky ako variant 3A. Predsa však variant 3C by spôsobil zo všetkých variantov najväčšiu administratívnu záťaž (oznámenia namiesto zrieknutí sa vynucovania povinností) a pri uplatnení variantu 4 by sa medzinárodné záväzky nedodržiavali v takej miere, ako pri variante 3A alebo 3B.

Variant 6 (náprava nekalých ponúk s neobvykle nízkou cenou) by bol doplnením iných variantov a mal by vplyv len na zahraničné ponuky. Vplyv na administratívne zaťaženie a verejné financie by bol nepatrný, ale závisel by od počtu prípadov. Existuje však riziko odplaty, pretože spoločnosti vylúčené na základe ponuky s neobvykle nízkou cenou sú s najväčšou pravdepodobnosťou štátne spoločnosti.

5. POROVNANIE VARIANTOV

Navrhované varianty politiky boli porovnané na základe ich vplyvu na ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, a na základe ich efektívnosti.

Variant 1 neprispieje k dosiahnutiu stanovených cieľov, a preto sa má považovať len za základný scenár, s ktorým sa porovnávajú ostatné možnosti politiky. Variant 2 prispieje k dosiahnutiu stanovených cieľov (v prípade zlepšenia právnej istoty a prístupu na trhy tretích krajín) len v obmedzenej miere a zároveň je najmenej výhodný z hľadiska efektívnosti, účinnosti a súdržnosti. Varianty 3A, 3C a 4 vyhovujú stanoveným cieľom, ale vzhľadom na možné náklady na odvetné opatrenia, ako aj možné problémy pre dodávateľské reťazce podnikov z EÚ v USA a Číne, nie sú efektívne. Variant 3C je zdrojom značnej administratívnej záťaže. S výnimkou variantu 6 žiaden z týchto variantov by sa v skutočnosti nemohol orientovať na ponuky s neobvykle nízkou cenou štátom podporovaných podnikov, tovarov a služieb. Pri variante 3B je najväčšou pravdepodobnosťou možné dosiahnuť všetky stanovené ciele v najväčšej miere. Aj z hľadiska účinnosti, efektívnosti a súdržnosti má tento variant v porovnaní s ostatnými variantmi politiky najlepšie hodnotenie. Z toho vyplýva odporúčanie presadzovať variant 3B a doplniť ho o variant 6 a 2B.

6. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Komisia bude monitorovať, ako si členské štáty a verejní obstarávatelia z členských štátov plnia povinnosti stanovené v iniciatíve týkajúcej sa externého verejného obstarávania. V

iniciatíve sa navrhuje súbor ukazovateľov na vysledovanie dosiahnutia každého špecifického cieľa, najmä monitorovaním týchto skutočností:

- dodatočný vývoz súvisiaci s verejným obstarávaním,
- počet odvetví (pri zohľadnení 22 vybratých), ktoré boli v porovnaní so súčasným počtom otvorené v tretích krajinách,
- rozšírenie obchodných tokov v oblasti verejného obstarávania,
- počet vyšetrovaní, ktoré začala Európska komisia,
- odstránenie obchodných prekážok, ktorým dodávatelia EÚ čelia pri verejnom obstarávaní v konkrétnych tretích krajinách,
- zmeny vo vnútroštátnych právnych predpisoch s cieľom zohľadniť medzinárodné záväzky v oblasti verejného obstarávania.